

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора з

навчальної роботи

ЖДАНОВА

«30» червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК 02. ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО СВІТУ

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність: І8 Фармація

Освітньо-професійна програма: Фармація

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія сучасного світу» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра спеціальності І8 Фармація, освітньо-професійної програми «Фармація».

Розробник:

Віктор КОНДРАШОВ – викладач циклової комісії загальної підготовки

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії загальної підготовки

Протокол № 11 від «25» червня 2026 р.

Голова циклової комісії загальної підготовки Віктор КОНДРАШОВ

Робочу програму погоджено Педагогічною радою Фахового коледжу Приватного вищого навчального закладу «Медико-Природничий Університет».

Протокол № 13 від «30» червня 2026 р.

Голова Педагогічної ради Марія ДУДНИК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань : I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»	Вибірковий освітній компонент	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність: I8 «Фармація»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90		2-й	
		Семестр	
		4-й	
Тижневих годин для: ОФН – 2	Освітньо-професійний ступінь фаховий «молодший бакалавр»	Лекції	
		20 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Семінарські	
		14 год.	
		Самостійна робота	
56 год.			
		Вид контролю: залік	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 90 год.: 34 год. – аудиторні заняття, 56 год. – самостійна робота (37 % до 63 %).

Анотація

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання для підготовки фахівців спеціальності І8 «Фармація» освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» відповідно до стандарту фахової передвищої освіти, встановлених за освітньо-професійною програмою «Фармація».

Навчальна дисципліна «Історія сучасного світу» - це вибіркова складова освітнього компонента освітньо-професійної програми «Фармація» підготовки фахового молодшого бакалавра.

Дисципліна «Історія сучасного світу» спрямована на формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про основні тенденції політичного, економічного, соціального та культурного розвитку світу у ХХ – на початку ХХІ століття. У межах курсу розглядаються ключові історичні події, глобальні процеси та явища, що визначили сучасний стан міжнародних відносин і суспільного розвитку.

Особлива увага приділяється аналізу світових воєн, становленню та трансформації міжнародних організацій, процесам глобалізації, науково-технічного прогресу, а також викликам і загрозам сучасності. Курс сприяє розвитку критичного мислення, уміння аналізувати історичні джерела та оцінювати вплив історичних процесів на сучасне життя.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Історія сучасного світу»

Мета та завдання навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти системного уявлення про закономірності та особливості розвитку сучасного світу у ХХ – на початку ХХІ століття, розуміння ключових історичних процесів і подій, що вплинули на становлення сучасних суспільств, а також розвиток критичного мислення, аналітичних умінь і здатності застосовувати історичні знання у професійній та суспільній діяльності.

Після вивчення дисципліни здобувачі повинні

знати:

- основні етапи розвитку сучасного світу у ХХ – на початку ХХІ століття; ключові політичні, соціально-економічні та культурні процеси і події новітньої історії; причини та наслідки світових війн і глобальних конфліктів; особливості становлення та функціонування міжнародних організацій; основні тенденції глобалізації та інтеграційних процесів; вплив науково-технічного прогресу на розвиток суспільства; сучасні глобальні виклики та проблеми людства.

вміти:

- аналізувати основні події та процеси сучасної історії світу; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між історичними явищами; оцінювати роль ключових історичних постатей і міжнародних організацій у розвитку світових процесів; працювати з історичними джерелами та критично їх інтерпретувати; формувати власну аргументовану думку щодо актуальних

проблем сучасності; застосовувати набуті знання для розуміння соціально-політичних процесів у сучасному світі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Історія сучасного світу» у здобувача освіти будуть сформовані наступні компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

• **спеціальні (фахові, предметні) компетентності:**

СК3. Здатність застосовувати на практиці принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.

СК4. Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширення захворювань, популяризації здорового способу життя та покращення його якості.

• **основні завдання навчальної дисципліни на досягнення результатів навчання:**

РН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН2. Спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН3. Встановлювати ділові комунікації між усіма учасниками професійної діяльності

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ЄКТС.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Світ на початку ХХ століття. Передумови глобальних конфліктів.

Стан міжнародних відносин на початку ХХ ст. Формування військово-політичних блоків. Загострення суперечностей між провідними державами. Колоніальні імперії та боротьба за перерозподіл світу. Причини зростання глобальної напруги.

Тема 2. Перша світова війна (1914–1918 рр.) та її наслідки

Причини та привід війни. Основні етапи та перебіг бойових дій. Зміна балансу сил у світі. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин. Політичні, економічні та соціальні наслідки війни.

Тема 3. Міжвоєнний період: світові економічні та політичні процеси.

Післявоєнна відбудова світу. Світова економічна криза 1929–1933 рр. Посилення авторитарних і тоталітарних режимів. Криза демократій. Загострення міжнародних відносин напередодні нової війни.

Тема 4. Друга світова війна (1939–1945 рр.).

Причини та характер війни. Основні воєнні кампанії та ключові битви. Діяльність антигітлерівської коаліції. Голокост і злочини проти людства. Підсумки війни та формування нової системи міжнародних відносин.

Тема 5. Світ після Другої світової війни. Початок «холодної війни»

Ялтинсько-Потсдамська система. Формування біполярного світу. Протистояння США та СРСР. Створення ООН. Початок і розвиток «холодної війни» в політичній та економічній сферах.

Тема 6. Деколонізація та глобальні трансформації другої половини ХХ – початку ХХІ століття.

Розпад колоніальних імперій та утворення нових держав. Соціально-економічний розвиток провідних країн світу. Розпад соціалістичної системи та завершення «холодної війни». Глобалізація, сучасні міжнародні відносини, науково-технічний прогрес та місце України у сучасному світі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	усього	Денна форма					усього	Заочна форма				
		У тому числі						У тому числі				
		л	сем	лаб	інд	с р		л	п/с	лаб	інд	с р
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Світ на початку ХХ століття. Передумови глобальних конфліктів.	17	4	4			9						
Тема 2. Перша світова війна (1914–1918 рр.) та її наслідки	13	2	2			9						
Тема 3. Міжвоєнний період: світові економічні та політичні процеси.	13	2	2			9						
Тема 4. Друга світова війна (1939–1945 рр.).	15	4	2			9						
Тема 5. Світ після Другої світової війни. Початок «холодної війни»	16	4	2			10						
Тема 6. Деколонізація та глобальні трансформації другої половини ХХ – початку ХХІ століття.	16	4	2			10						
Всього	90	20	14			56						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин
1.	Тема 1. Міжнародні відносини на початку ХХ століття	2
2.	Тема 2. Революційні події та політичні зміни після Першої світової війни	2
3.	Тема 3. Світова економічна криза 1929–1933 рр.	2
4.	Тема 4. Тоталітарні режими в Європі у міжвоєнний період	2
5.	Тема 5. Друга світова війна: ключові події та поворотні моменти	2
6.	Тема 6. Голокост і злочини проти людяності під час Другої світової війни	2
7.	Тема 7. Глобалізація та сучасні виклики світу. Україна в сучасних міжнародних відносинах	2
Разом		14

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин
1.	Світ на початку ХХ століття та передумови Першої світової війни	6
2.	Перша світова війна та Версальсько-Вашингтонська система	6
3.	Міжвоєнний період: економічні та політичні процеси	6
4.	Світова економічна криза 1929–1933 рр.	6
5.	Друга світова війна та її наслідки	6
6.	Початок «холодної війни» та формування біполярного світу	6
7.	Деколонізація країн Азії, Африки та Латинської Америки	6
8.	Глобалізаційні процеси кінця ХХ – початку ХХІ століття	6
9.	Україна в системі сучасних міжнародних відносин	8
Усього:		56

7. Методи навчання

У процесі вивчення освітнього компонента застосовуються словесні, наочні, практичні та інтерактивні методи навчання, зокрема: лекція, пояснення, бесіда, навчальна дискусія; демонстрація, ілюстрація, мультимедійна презентація, відеоматеріали; кейс-метод, метод «мозковий штурм», проблемне навчання; самостійна робота з навчальною, довідковою та нормативною літературою; використання інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційних освітніх ресурсів. Зазначені методи забезпечують формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання

8. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточна успішність із гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, що викладаються здобувачам фахової передвищої освіти

Фахового коледжу ПВНЗ «Медико-Природничий Університет» для об'єктивного вимірювання навчальних досягнень застосовуються такі види шкал оцінювання: 200-бальна шкала та традиційна 4-бальна шкала.

Бали з навчальних дисциплін конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу: «5» – від 180 до 200 балів; «4» – від 150 до 179 балів; «3» – від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати здобувач освіти; «2» – нижче мінімальної кількості балів. **Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».**

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль, підсумковий модульний тестовий контроль, виконання практичних завдань.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацювання та демонстрація практичних навичок.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу на практичному занятті (опитування за темою, виконання самостійної роботи, виконання різного типу вправ, укладання ділових та фахових документів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичному занятті, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання практичних завдань;
  - повний обсяг їх виконання;
  - якість виконання практичних завдань;
  - самостійність виконання;
  - ініціативність у навчальній діяльності.
- плані дисципліни поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторної навчальної практики, контролюється під час семестрового чи підсумкового контролю.

Оцінка **«відмінно»** ставиться, якщо при відповіді на питання студент:

- володіє офіційно-діловою термінологією, не допускає помилок у термінології;
- змістовно, науково та граматично правильно висловлює свої думки;
- повно розкриває зміст питання, виявляючи при цьому глибокі знання предмета.

Оцінка **«добре»** ставиться, якщо студент:

- володіє офіційно-діловою термінологією і не допускає помилок у її застосуванні;
- змістовно, науково та граматично правильно висловлює свої думки;
- виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, але розкриває їх на недостатньо глибокому рівні та допускає незначні помилки з фундаментальних основ дисципліни.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, якщо студент:

- виявляє недостатні знання спеціальної термінології;
- має небагатий словниковий запас;
- не може змістовно, грамотно висловлювати свої думки з питання;
- виявляє певні знання і розуміння основних теоретичних положень, але допускає істотні помилки, що не свідчать про засвоєння теоретичного матеріалу;
- допускає мовленнєві помилки.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студентові, якщо:

- відповідь під час відтворення основного матеріалу за програмою поверхова, фрагментарна, що свідчить про відсутність початкових уявлень про предмет навчання;
- відтворює відповідь на питання неповно, непослідовно;
- не володіє офіційно-діловою та фаховою термінологією;
- словниковий запас дає змогу викласти думки тільки на елементарному рівні;
- допускає багато мовленнєвих помилок.

Конвертація балів ЄКТС у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
від 180 до 200 балів	«5»
від 150 до 179 балів	«4»
від 149 до 70 балів (мінімальної кількості балів), яку повинен набрати студент	«3»
від 69 і менше кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180 – 200	A	відмінно	зараховано
165 - 179	B	добре	
150 - 164	C		
135 - 149	D		
120 - 134	E	задовільно	
70 - 119	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 69	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, що отримують здобувачі освіти (очна форма навчання)

Підсумковий контроль вважається складеним, якщо здобувач освіти набрав не менше 60 % від максимальної кількості балів, передбачених для підсумкового контролю.

Загальна мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти для успішного завершення вивчення освітнього компонента, становить 120 балів із 200.

Підсумкові результати навчання оцінюються за 200-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Співвідношення між результатами поточного контролю та підсумкового контролю становить 60 % та 40 % відповідно.

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та Положення про оцінювання результатів навчання у Фаховому коледжі ПВНЗ «Медико-Природничий Університет».

9. Перелік питань до заліку

1. Основні риси міжнародних відносин на початку ХХ століття
2. Причини формування військово-політичних блоків перед Першою світовою війною
3. Колоніальна система на початку ХХ століття
4. Причини Першої світової війни
5. Основні етапи Першої світової війни
6. Результати та наслідки Першої світової війни
7. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин
8. Політична карта світу після Першої світової війни
9. Революційні процеси в Європі після Першої світової війни
10. Економічний розвиток світу у 1920-х роках
11. Причини світової економічної кризи 1929–1933 рр.
12. Наслідки Великої депресії для провідних країн світу
13. Особливості розвитку США у міжвоєнний період
14. Формування тоталітарних режимів у Європі
15. Фашизм в Італії: причини та особливості
16. Нацизм у Німеччині: ідеологія та політика
17. Сталінський режим у СРСР
18. Загострення міжнародних відносин у 1930-х роках
19. Причини Другої світової війни
20. Основні етапи Другої світової війни
21. Ключові битви Другої світової війни
22. Антигітлерівська коаліція та її роль
23. Голокост як історичне явище
24. Підсумки Другої світової війни
25. Ялтинсько-Потсдамська система світу
26. Початок «холодної війни»

- 27.Формування біполярного світу
- 28.Створення Організації Об'єднаних Націй
- 29.Військово-політичні блоки у другій половині ХХ ст.
- 30.Корейська війна та її наслідки
- 31.Карибська криза
- 32.Деколонізація Азії
- 33.Деколонізація Африки
- 34.Проблеми розвитку постколоніальних держав
- 35.Економічний розвиток Західної Європи після Другої світової війни
- 36.План Маршалла та відновлення Європи
- 37.Європейська інтеграція: етапи становлення
- 38.Розвиток Японії у другій половині ХХ століття
- 39.Кризові явища у соціалістичному таборі
- 40.Розпад СРСР та його наслідки
- 41.Завершення «холодної війни»
- 42.Глобалізація як світовий процес
- 43.Роль міжнародних організацій у сучасному світі
- 44.Сучасні глобальні виклики (тероризм, екологія, міграція)
- 45.Україна в системі сучасних міжнародних відносин

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс освітнього компонента.
2. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт та самостійної роботи здобувачів освіти спеціальності І8 Фармація.

11. Рекомендована література

Основна:

1. за ред. Ігора Підкови і Романа Шуста. Світова історія ХХ–ХХІ століття. Енциклопедичний словник – Видання третє. Львів: Літопис, 2020. -1284 с.
<https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/2020.pdf>
2. Бурачок Л.В. Всесвітня історія ХХ –ХХІ ст. Методичний посібник. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2019. – 94с.
<http://194.44.152.155/elib/local/pv/3900.pdf>
3. Клименко В.А., Н.В. Чубур. Історія сучасного світу: навчально-методичний посібник. – К. : «Центр учбової літератури» 2013. – 93 с.
<https://library.nusta.edu.ua/depository/%D0%9E%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%9E%D0%A0%D0%86%D0%AF%20%D0%A1%D0%A3%D0%A7%D0%90%D0%A1%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%9E%20%D0%A1%D0%92%D0%86%D0%A2%D0%A3.pdf>

Додаткова:

1. Орлова Т. В., Історія сучасного світу (XV-XXI століття) : навчальний посібник. – Київ : Вікар, 2008. – 552 с.
2. Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу – 2-е вид., доп. і переробл.– К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. – 944 с.
3. за ред. Ю.А. Горбаня. Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV– початку XXI століть: навч. посіб.– 4-те вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 438 с.
4. Ю. А. Горбань, Л. В. Дячук, Б. І. Білик Історія сучасного світу. Соціально-політична історія XV-XX століть: навч. посіб. - К. : Вікар, 2003. - 435 с.
5. Ю. А. Горбань. Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV-XX століть: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. - К. : Знання, 2007. - 440 с.
6. за ред. М. М. Швагуляка. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 р. - початок XXI ст.) : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] - Львів: Тріада плюс, 2011. - 700 с., іл.
<https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/Contemporary-history.pdf>
7. Джадт Т. Після війни. Історія Європи від 1945 року. Переклад з англійської. Київ: Наш формат, 2020. 928 с.

Інформаційні ресурси:

1. https://uahistory.co/book/suchasnogo/#google_vignette
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<https://irbis-nbuv.gov.ua/>
3. Інститут історії України. Національна академія наук України
<http://resource.history.org.ua/e-library>
4. History|Твоя бібліотека <https://uahistory.co/book/suchasnogo/>
<https://buklib.net/books/22040/>
5. <http://chtyvo.org.ua/> – Читиво. Електронна бібліотека
6. <http://wikipedia.org.ua/> - Інтернет-енциклопедія
7. <http://www.history.org.ua/> – Інститут історії України НАН України
8. <http://www.info-library.com.ua/> – Електронна бібліотека підручників
9. <https://www.deepl.com/uk/translator> - Deepl (перекладач)
10. <https://historytimelines.co/>- застосунок «History Timelines»
11. Стяжкіна О. «Рокада: чотири нариси з історії Другої світової». URL:
<https://uinp.gov.ua/elektronni-vydannya/rokada-chotyry-narysy-z-istoriyi-drugoyi-svitovoyi>
12. Українська Друга світова війна. Сайт Українського інституту національної пам'яті. URL: <https://uinp.gov.ua/elektronni-vydannya/ukrayina-u-drugiy-svitoviy-viyuni>